

DEO OPTIMO MAX.

UNI ET TRINO,

VIRGINI DEI-PARÆ, ET S. LUCÆ,
Orthodoxorum Medicorum Patrono.

QUÆSTIO MEDICA.

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS,
*manē discutienda in Scholis Medicorum, diē Jovis quarto mensis
Januarii, anno Domini M. DCC. XLVIII.*

M. NATALI-MARIA DE GEVIGLAND,
Doctore Medico, Præsidente.

An Hydrops, Vena - Sectio?

I.

LUIDUM corporis nostri partibus omnibus alluendis;
functionibus quibuscumque obeundis destinatum, ut ut homo-
geneum primo intuitu majoribus in vasīs appareat, reipsā
tamen heterogeneis constat moleculis nonnisi assiduo motu,
efficacique solidorum actione inter se commiscendis. Vasorum
actio si deficiat, sponte dissolvitur sibi relicti sanguinis crasis,
seceduntque tenuiora à crassioribus. Porro duæ imprimis celebrantur humo-

rum species insigniores, hæc seri nomine, aquea & tenuior, ex qua produci-
tur lymphæ quæ propriis gaudet vasis, nuncque publicas circuire vias, nunc
suis exspatiari amat. Illa globulosa & crassior genericum sanguinis nomen
retinet, unicamque vasorum seriem novit. Ambæ per ipsam vitam ætuosita-
tem blandè compactæ, leviterque iterùm dissociatæ, conjunctim, seor-
sim, universo corpori admodum utiles sunt. Mirum istius modi commercium
vigente solidorum tono viget, perverso pervertitur. Atonæ torpeant
fibræ, lentiusque circumagantur humores, divortium affectat serosus la-
tex, sanguineisque subductus vasis gradum jam remeare nescit; undè noxa
duplex. Hinc orbatum diluente sero crassamentum infarctus passim ob-
structionesque gignit; indè verò stagnans in vasis inertibus serosa illuvies
proximè in hydropem vergit.

I I.

HYDROPS vocatur serosi humoris in quâlibet corporis parte col-
lectio præter naturam, sive rupta seri vascula in cavitatem qualem-
cumque depleantur, sive contracta eadem ponè obicem ita turgant ut
laxatæ membranulæ retiformes hiantibus interstitiis exsudent, sive didu-
cta arteriarum oscula, quem humectandis lubricandisque interioribus cor-
poris membranis parcè, sed assiduò stillabant humorem, uberius jam
demittant; sive tandem venosorum obstructio aut compressio huic eidem
humori resorbendo revehendoque obsit; & si quæ alia hydropis causa pro-
xima, solidorum certè infirmitatem fidamque comitem dyscrasiam fluido-
rum arguit universalis esto vel particularis, protopathicus vel deuteropathicus
hydrops, nunquam non causis debilitatem inducentibus supervenit. Si enim
universalis atonia fibrarum adsit, effusum vasis serum, omnes æquo jure partes
inundat, generalemque constituit hydropem, pallor ubique, ubique frigus.
Si quæ pars detur cæteris ex se infirmior; hic ob minorem resistentiam facilè
determinatâ stagnatione exurgit particularis hydrops, siccitasque reliquo in
corpore conspicitur, non ab erethismo solidorum, sed à defectu seri unum
in locum undequaque collecti ritè deducenda. Larvatam quodammodo
laxitatem facilè prodiit muscutorum inertia, viscerumque languor, nulla
enim non fatiscit functio. Protopathicum hydropem accersere solent la-
xa corporis constitutio, cænosis humidulque aër, alimenta dyspepta,
acrium fermentatorumque liquorum ingurgitatio, nimiusque aquæ potus,
vitia humorum sensim nata, aut ipsi degenerès, uno verbo quæcumque
debilitatis labem inurunt corpori. Deuteropathicus hydrops magnis vul-
neribus, aut hæmorrhagiis, menstruorum profusione, aliisve evacuationibus
immodicis, denique diuturnis acutisve morbis supervenit, quibus gravissi-
mè concussum fuerit corpus, fibræque vehementius distractæ.

I I I.

NUNC jam tria perspicuè indicat curandus hydrops; effusas in
cavitates aquas indè educendas; humoribus suam crasin fluxilitatem-
que restituendam, debilitatorum viscerum labem tollendam, sive ea hydro-
pis causa tantummodò, sive etiam effectus fuerit. 1°. Aquæ in cavitati-

bus congestæ indè educuntur vel paracentesi, vel per emissaria nova, scarificationibus, causticis, vesicantibus, setaceis facta, vel urinæ viâ, diureticis prudenter exhibitis, aut per alvum validis purgantibus audaciùs haustis, breviorique morâ interjectâ quantum satis repetitis; vel denique dissipatione, per calorem furni, foci, hypocausti, solis, salis, arenæ, fimi, sudore vel diaphoresi excitatis; tum maximè diætâ siccâ, victu nimium panis biscocti, cum paucò sale, pertinacique abstinentiâ à potu nisi fortè pauxillo vini fragrantis. 2º. Humoribus crasin fluxilitatemque restituent frictio, motus muscularis, blandus calor; cardiaca medicamenta vel ex stimulantibus, aromaticis, salinis, oleosis, calidis petita, si minùs urgeat sitis, vel ex acidis gratis ac leviter aromaticis, si vexet sitis ingens morbusque cum calidâ febre sit; imò quàm latè patent roborantium, attenuantium, resolventiumque classes & quæcumque aut vasa à compressione liberare, aut impacti sanguinis tenacitatem discutere, aut vim vitæ intendere apta nata sunt! 3º. Debilitatorum viscerum labem egregiè tollunt fasciæ fibras firmantes, corporis exercitia gradatim aucta, medicamenta tonica, amara, astringentia, lenia, debitâ dosi, & in tempore usurpata, imprimis verò Chalybeata, victus siccus, vinum meracum, vetus; absinthites. Sic enim naturæ vires exsuscitari, urgeri fluida, atteri, subigi, cruda concoqui, noxia expelli, secretiones ritè peragi, vigere functiones omnes.

I V.

HINC tandem quid venæ-sectioni cum hydrope, faciliè dijudicandum venit. Propositis indicationibus nedum satisfaciât sanguinis missio, omnibus & singulis adversatur. Languentium hæmatopoieticorum organorum vitio, deficit jam purpureus sanguinis latex, vitæ fons & thesaurus; ociùs hunc largiùsque exhaurit venæ-sectio nimia. Redundantis feri ad globulosam partem proportio stupendum in modum inerescit. Inertes fibræ ulteriùs labefactantur; infringitur officinæ chylopoieticæ quod super erat virium, alget magis ac magis infirmum corpus, citoque lapsu ruunt & pessumdantur omnia. Provida quod astruit ratio, hoc idem evincit præpostera inconsultorum experientia. Quis unquam hydropicus sectâ venâ sanitatem recuperavit? Quot non hydropes invexit venæ-sectio præter modum pudoremque celebrata? Phlebotomia acutorum morborum aut ingruentium, aut jam sævientium præstans remedium est, utpotè qui intensiorem causentur solidorum in fluida actionem, fluidorumque in solida renixum, hydropici vero acutis, & epidemicis quibuscumque morbis omnium minimè obnoxii sunt, quippè quos ipsa corporis laxitas, vitæque inertia ab hujusmodi insultibus plus iusto vindicet. Quin etiam certissimis Medicorum observationibus omninò constat superveniente febre epidemicâ redemptos ab hydrope, ægrotos nonnullos, contrario contrarium morbum sanante.

V.

CATAMENIIS suppressis non rarò succedit hydrops. Ergò ne huic venæ-sectionis opè succurrendum? Absit, Hydropi viam iterat

4

catameniorum suppressio, dum functiones omnes inturbat, ciborum concoctionem vitiat, chyli assimilationem prædit, elaborationemque sanguinis, quibus quidem in integrum restitutis morbum superare datur, sectâ venâ potius obfirmandum. At, inquires, asciti non rarò supervenientes hæmorrhagiæ narium, nonne plethoram sanguineam arguunt & venæ-sectionem manifestè indicant? In promptu est responso. Ingenti mole compressis abdominalibus vasis, versùs superiores partes quantus quantus sanguis necessariò derivatur, labefactataque vasa facillè disrumpit, ac funestâ semper tales hæmorrhagiæ, certa potius imminentis exitû indicia sunt, quam salutares naturæ medicatricis crises, aut exempla ad imitandum proposita. Quod si etiam objicias hydropi supervenire interdum ejusmodi morbos qui venæ sectionem requirant; non equidem diffitemur, interim verò maximè attendendum coincidentibus hisce malis, non ipsi hydropi curando opportunam esse sanguinis missionem.

Non ergò hydropi, Venæ Sectio.

DOMINI DOCTORES DISPUTATURI.

M. Natalis-Maria de
de Gevigland, Aélus
Præses.

M. Franciscus - David
Herissant, Regiæ Scien-
tiarum ac Humanio-
rum Litterarum Aca-
demie Andegavensis
Socius; necnon Chirur-
giæ Professor Vicarius.

M. Antonius Bergier.

M. Jacobus-Franciscus le
Chat de la Sourdière.

M. Joannes - Franciscus
Isèx,

M. Carolus - Franciscus
Boutigny des Preaux.

M. Hiacyntus-Theodo-
rus Baron, Antiquus
Facultatis Decanus.

M. Joannes - Franciscus
Couthier.

M. Michaël Procope-
Conteaux.

Proponēbat Parisiis HUGO CAPET, Parisinus, Saluberrimæ Facul-
tatis Medicinæ Parisiensis Baccalaureus, A. R. S. H, 1748,
à sextâ ad meridiem.